

Razvoj astronomske misli i stvaranje Astronomske udruge Vidulini..

piše: Sanja ANDELIĆ-TUMPIĆ

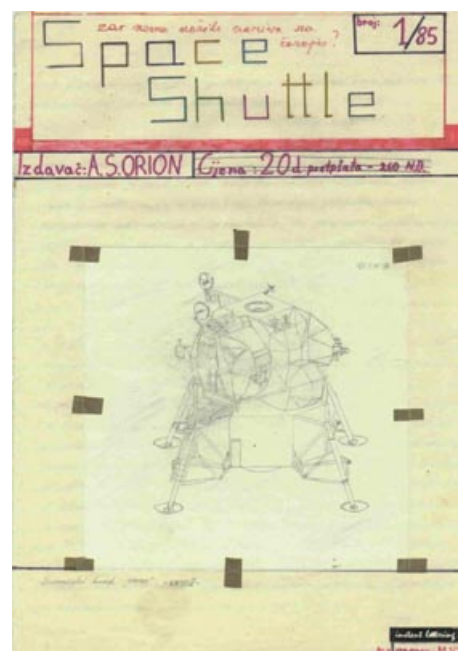
“Astronomska udruga Vidulini” ima temeljnu zadaću da prirodne znanosti, napose astronomiju, i prateće tehničke discipline približi prvenstveno mladim ljudima za opće dobro...

Na području današnjih općina Kanfanar i Žminj (centralna Istra) astronomija svoje korijene «vuče» od početka sedamdesetih godina prošlog stoljeća. Tada je kod velikog broja ljudi, svemirska utakmica između SAD-a i SSSR-a, uzrokovala pojačano zanimanje za svemirske teme, pa se i na ovim našim područjima počinju pratiti astronautičko-astronomske događaji, nabavlja se literatura, stječu prva praktična iskustva, stasaju ljudi.

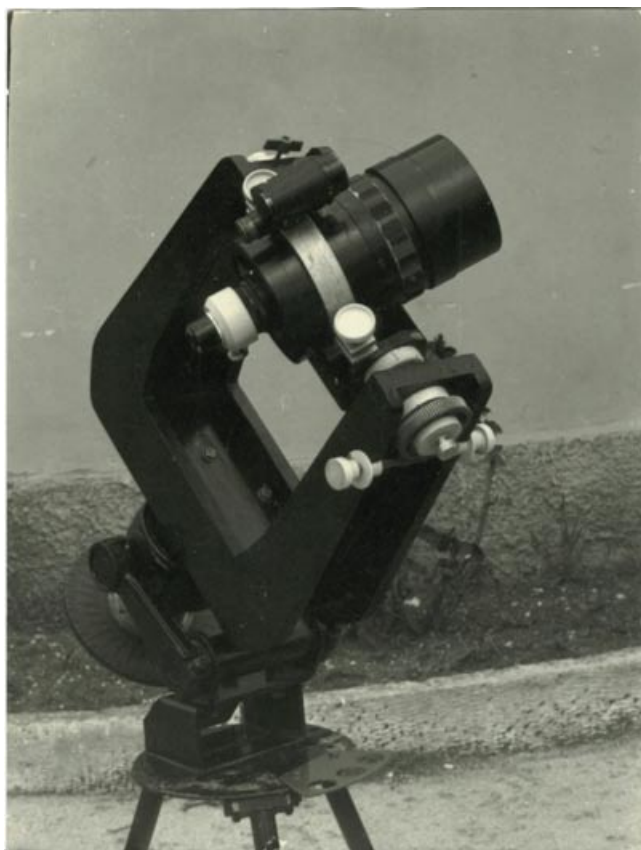
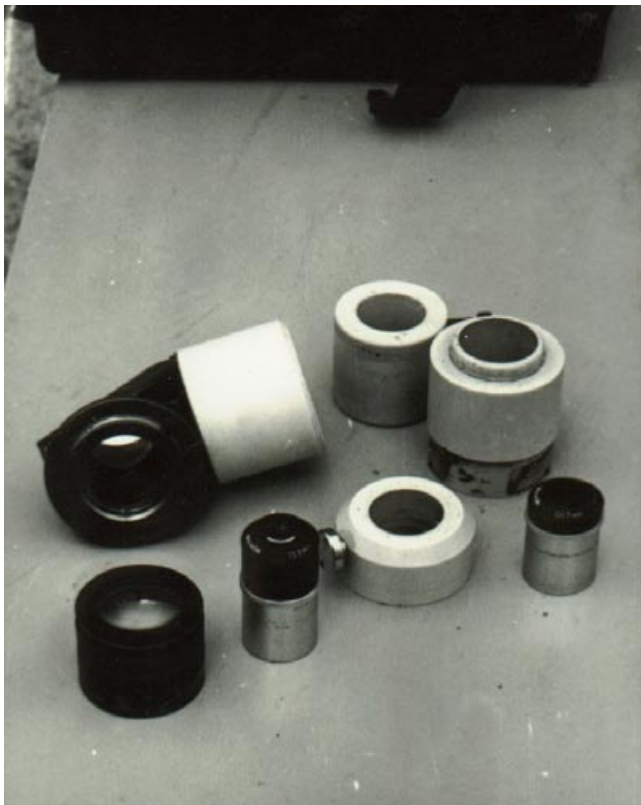
Osamdesetih godina Aldo Tumpić, prof., u O.Š. Žminj okuplja i vodi niz godina astronomsku grupu. Pored stjecanja teorijskih znanja u učionici, tada je nabavljen prvi teleskop otvora objektivu od 10.5 cm Maksutov-Cassegrain-ova tipa (MTO 1000A, zapravo prerađeni ruski teleobjektiv!) na viljuškastoj ekvatorijalnoj montaži, koji je postao okosnica praktične astronomije (isti se i danas koristi u programu fotometrije zvijezda!). Sudjelovalo se na takmičenjima od lokalnog do saveznog nivoa. U suradnji sa AD «Istra», Pula, proveden je niz praktičnih akcija opažanja; meteora, planeta, pomračenja sunca i mjeseca, objekata dalekog svemira.. Započelo se i sa astrofotografijom pa je u samogradnji izrađena i fotolaboratorija. Organizirana su i povremena predavanja i promatranja kako za članove, tako i za građanstvo. Krajem osamdesetih, slijedom okolnosti, aktivnosti se stišavaju.

Polovicom osamdesetih godina dvadesetog stoljeća u O.Š. Kanfanar počinju se, neformalno, organizirati prva astronomska druženja i predavanja koje organizira tadašnji učenik iste škole, Marino Tumpić. Tijekom godina prikuplja se literatura i znanje, izvode praktična promatranja nebeskih tijela i pojava, tiskaju se razne interne periodične publikacije («Astron», «Astronomski cirkular», časopis «Space shuttle», razni bilteni..preteča časopisa kojeg upravo čitate!),

Naslovna strana «Space Shuttlea», jednog od preteče časopisa M111!

Teleskop MTO 1000 mnogim je generacijama poslužio kao dragocjeni promatrački instrument

Članovi Udruge na promatranju tranzita Merkura

brošure («Osnovi astronomije», «Astronautika jučer, danas, sutra»..). U devedesetim se razmišlja o osnivanju zvezdarnice/astronomskog društva. Zbog nedostatka materijalnih i financijskih sredstava, sudjelovanja mladih astronoma u ratnim i poratnim vremenima, kasnije, osnivanje obitelji i druge (ne)prilike, zamrznuo se većinu astronomskih aktivnosti. Ipak, održavani su kontakti sa ustanovama i pojedincima u zemlji i inozemstvu. Približavanjem trećeg milenijuma počinju se intenzivirati astronomske misli..stvorena je "kritična masa ljudi".

Nakon mnogobrojnih razmišljanja i promišljanja što i kako sa suvremenom astronomijom na području centralne Istre, te pripremi radnji, 12.travnja 2001. godine (40-godišnjica Gagarinova leta u svemir), u Kanfanaru je održana osnivačka skupština «Astronomske udruge Vidulini», (predsjednik Marino Tumpić, dopredsjednik Aldo Tumpić, tajnica Anđelić Sanja) sa ciljem da ona bude generator budućih astronomskih događanja, ponajprije, u radu sa mladim astronomima/ prirodnjacima Kanfanara i Žminja (ali i šire), te implementaciji tih aktivnosti u svjetska zbivanja.

Danas imamo preko stotinu, većinom najmlađih, članova.

Klasično sjedište AUV je na adresi; Dvigradska 3, Kanfanar 52352.

Moderno sjedište Udruge je na web adresi www.vidulini-astro.hr

Naziv "Vidulini" izabran je prema imenu naselja Vidulini, iznad Limske drage, a nalazi se na granici današnjih općina Žminj i Kanfanar, tijekom burne povijesti - točka dodira između ljudi različitih civilizacija. Mjesto susreta i razumijevanja.

"Astronomska udruga Vidulini" ima temeljnu zadaću da prirodne znanosti, napose astronomiju, i prateće tehničke discipline približi, prvenstveno mladim, ljudima za opće dobro, stoga su i naše aktivnosti usmjerene pretežito na edukaciju i istraživanja na području prirodoslovlja i tehnike.

